

«Бекітемін»
№2 бөбекжай - бақша меңгерушісі
Ж.Т.Тойымбетова
2025 ж.

Консультациялық пункт жұмысының жұмыс жоспары

Уақыты	Тақырыбы	Ойын сауық	Жауаптылар
Қыркүйек	Консультациялық пунктті іске қосуды ақпараттық сүйемелдеу: - Әлеуметтік желілеріндегі жарияланымдар; - МДҰ сайтындағы ақпарат.	Кеңес	Меңгеруші: Тойымбетова.Ж.Т Әдіскер: Набикулова.Ф.Ж.
Қазан	«Баланы кітап қарауға, оқуға үйрету» «Балалардың музыкалық ырғағын дамыту»	Кеңес	Тәрбиеші: АшһралиеваА.С. Музыка жетекшісі: Ортай.М.Н.
Қараша	«Баланың физикалық дамуы»	Жылжымалы папка	Дене шынықтыру жетекшісі: А.С. Мауленкулова
	Ойын арқылы баланың саусағын бұлшық еттерін дамыту	Кеңес	Логопед Райсова.Е.Е.
	«Тұмаумен қалай ауырмауға болады?»	Кеңес беру	Мейірбике: Арқабай.С.А.
Желтоқсан	«Массаж кілемшелері-бұл теңдесі жоқ рахат және балаларды қатайту құралы»	Іскерлік ойын	Дене шынықтыру жетекшісі: А.С. Мауленкулова
Қаңтар	«Балалардың музыкалық ырғағын дамыту» кеңес	Кеңес	Музыка жетекшісі: Оразбаева А.М.
	«Сурет салудың дәстүрлі емес формалары арқылы ұсақ моториканы дамыту»	Шебер-сынып	Психолог: Алимбекова.А.Б.
Наурыз	«Үйде қандай дамытушы ойындарын ойнауға болады?»	Кеңес	Тәрбиеші: А.К. Рыспаева
	«Мереке күндері және демалыс кезеңінде режимді сақтау»	Кеңес	Әдіскер: Набикулова Ф.Ж.
Сәуір	«Баланы мектепке қалай дайындау керек?»	Кеңес	Психолог: А.Б. Алимбекова
	Мектеп жасына дейінгі баланың дұрыс сөйлеуін қалыптастыруда ата-ананың рөлі	Кеңес	Логопед Е.Е. Райсова
Мамыр	«Дені сау-бала»	Кеңес	К.С.Жарылкасынова

Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы
Тараз қаласының білім бөлімінің «№2 «Айсұлу» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
080006, Тараз қаласы, Массив Карасу алқабы 8/а тел 54-36-56 balabakshaa_2@mail.ru

Баланы кітап қарауға, оқуға үйрету.

Тәрбиеші: Әшірәлиева А.С

Тараз 2025 ж.

баланың бос уақытын оның жалпы дамуына пайдасын тигізіп ұйымдастырудың тамаша тәсілі. Ол неғұрлым ерте оқи бастаса, оның білімді адам болып өсу ықтималдығы соғұрлым жоғары болады.

Бірақ баланы кітаппен, кітап оқумен қалай таныстыруға болады? Кітапты оқу мен түсінудің күрделі өнерін үйрету өте қиын. Бала оқыған шығармасына жарқын, эмоционалды түрде жауап беруі, бейнеленген оқиғаларды көруі, оларды құмарлықпен сезінуі керек. Кітапқа үйренген баланың ғана естіген немесе оқыған мазмұнына оңай "кіруге" баға жетпес сыйы бар. Кітап баланы өмірдегі ең күрделі нәрселермен – адамның сезімдері, қуаныштары мен азаптары, қарым-қатынастары, мотивтері, ойлары, іс-әрекеттері, кейіпкерлері әлемімен таныстырады. Ол адамды "қарауға", оны көруге және түсінуге үйретеді, адамгершілікке тәрбиелейді. Балалық шақта оқылған кітап ересек жаста оқылған кітапқа қарағанда күшті із қалдырады.

Ересек адамның міндеті – балаға кітап алып жүретін ерекше нәрсені, оқуға деген құштарлықты ашатын ләззат табу. Ересек адам баланы кітапқа баулу үшін әдебиетті өзі жақсы көруі, оны өнер ретінде тамашалауы, өз сезімдері мен тәжірибелерін балаларға жеткізе білуі керек.

Балалардың оқуына арналған кітаптардың ойластырылған іріктелуі баланың әдеби дамуына, оның әдеби тәжірибесінің қалыптасуына сөзсіз әсер ететіндігімен анықталады. мектепке дейінгі балалық шақ, кітапқа деген көзқарасты тәрбиелеу. Сондықтан әдеби тілде жазылған, талантты, тапқыр, оқуға уақытпен тексерілген жақсы кітаптарды таңдау керек. Ең бастысы, сюжет жарқын, динамикалық және есте сақтау оңай. Суреттердің әр бетте болғаны жөн – сонда бала жалықпайды және сюжетке деген қызығушылығын жоғалтпайды. Иллюстрациялар мектеп жасына дейінгі балаларға мәтінді жақсы қабылдауға және шығарма кейіпкерлерін өз көздерімен елестетуге көмектеседі. Балалар кітаптарындағы иллюстрациялар түсінікті, мейірімді, түрлі-түсті болуы керек. Бала кез келген уақытта өзіне қажетті кітапты ала алатындай барлық балалар әдебиетін қолында ұстауы керек. Балаларға арналған кітаптар тым қалың және ауыр болмауы керек. Кішкентай оқырманның көру қабілеті нашарламауы үшін қағаз сапалы, жақсы басылған әріптермен болуы керек.

Мектеп жасына дейінгі балалар бастапқыда кітап оқуға әуестенеді. Өйткені, олар үшін бұл мүлдем жаңа қызмет түрі. Бала өзінің әлі күнге дейін өзіне сенімсіз кішкентай қолының астынан қағазға әріптер пайда болып, сөздерді құрайтын сәтті сиқыр сияқты қабылдайды. Және бұл сөздерді оның өзі оқи алады. Дүкенде, дәріханада оқылған тақтайша балаға қаншама қуаныш сыйлайды. Ал біздің мақсатымыз – баланың оқуға деген құштарлығын өлтіру емес.

Мектеп жасына дейінгі балалар үшін кітап оқуды қалай қызықты етуге болады?

- Сіз "жас оқырманның" оқуын немесе магнитофонға оқылған оқиғаны қайталауды жаза аласыз. Содан кейін ол фильмді қуана тыңдайды.
- Ертегілері бар кассетаны және жарқын суреттері бар сол кітапты сатып алыңыз. Баланың өзі суреттерді қарап отырып, жазбаны өзі тыңдай алады.
- Қуыршақ театрының қуыршағын қолыңызға қойыңыз, ол да баламен бірге ертегіні "тыңдайды". Қуыршақ оқиғанына түсініктеме бере алады, баламен диалог құра отырып, ары қарай не болатыны туралы болжам жасай алады.

- Жаңа бастаған оқырманды асықпаңыз. Әр баланың өз ырғағы бар және ол өз қарқынымен оқуға қатысуы керек.
- Мектеп жасына дейінгі баланы ойлап тапқаны үшін ұрыспаңыз, егер ол саусағын сызықтар бойымен жүргізіп, "бәрін - бәрін осында оқи аламын" десе. Мектеп жасына дейінгі балалар – қоршаған әлемді игерудің өзіндік әдістері бар нағыз зерттеушілер.
- Бала өздігінен оқуды үйренсе де, бірлесіп оқу тәжірибесін тоқтатпаңыз. Ересек адам әлдеқайда эмоционалды түрде оқи алады, баланың жазғандары туралы жанды түсініктерін қалыптастырады, сонымен қатар балаға түсініксіз тұстары мен жалпы мағынасын түсіндіруі керек. Ең бастысы, мұндай оқу балаларды ересектермен өте тығыз байланыстырады.

Мектеп жасына дейінгі балалар табиғатынан ізденімпаз, оларды білуге, түсінуге, анықтауға талпыныстарын ынталандыру қажет. Кейіннен жанды қызығушылық оқуға тәуелділікте шешуші рөл атқара алады. Баланың шынайы, ынталы оқырманға айналуы немесе мектепке дейінгі жастағы кітаппен кездесуі оның өміріндегі кездейсоқ, мағынасыз эпизодты жыпылықтай ма, бұл көбіне ересек адамға байланысты.

**Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы
Тараз қаласы білім бөлімінің №2 «Айсұлу» бөбекжай - бақшасы МКҚК
Жамбыл облысы, Тараз қаласы, Қарасу иіні**

**Тақырыбы: " Балалардың музыкалық
ырғағын дамыту. "**

Музыка жетекшісі: Ортай М.

Тараз 2025 ж.

Тақырыбы: " Балалардың музыкалық ырғағын дамыту. "

Қазіргі өркениет өмір сүру қарқынының жеделдеуімен және әр бала үнемі кездесетін өмір ырғағының алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Айналамыздағы барлық нәрсе ырғақ заңдылықтары бойынша өмір сүреді: жыл мезгілдерінің, күн мен түннің өзгеруі, ормандағы тоқылдақтың қағуы, сағаттың тықылдауы, жүрек соғысы – бәрі ырғақты. Мұндай ырғақтардың әртүрлілігі, көбінесе өмірлік процестердің аритмиясы кездейсоқтықты тудырады және біздің физикалық және психикалық әл-ауқатымыз, дүниетанымымыз және эмоционалды икемділігіміз осы пульсацияларға қаншалықты сезімтал екендігімізге, оларды қаншалықты өмір сүретіндігімізге байланысты. .

Баланың табиғи ортамен, айналасындағы адамдармен және өзімен қарым-қатынасын үйлестіру үшін қолайлы жағдай жасауда, атап айтқанда, музыкалық білім беру маңызды рөл атқарады музыканың негізгі элементтерінің бірі – ырғақ сезімі дамыған.

Бірақ музыкадағы ырғақ деген не?

Ырғақ (грек тілінен аударғанда. – пропорционалдылық) – музыкадағы дыбыстар мен үзілістердің әр түрлі ұзақтығының кезектесуі. Ырғақ – бұл күшті және әлсіз соққылардың біркелкі ауысуы.

Ырғақ сезімі – музыканы белсенді түрде сезіну, музыкалық ырғақтың эмоционалды мәнерлілігін сезіну және оны дәл жаңғырту қабілеті. Бұл музыкалық қабілет, онсыз кез-келген музыкалық іс-әрекетті, мейлі ол ән болсын, аспапта ойнау, қабылдау немесе композиция болсын, сапалы орындау мүмкін емес.

Ырғақты қабілет баланың өмірінде және онымен бірге ерекше орын алады музыкалық қабілеттердің барлық кешенін дамытуға ықпал етеді, балалардың эмоционалдық әлемін байытады, сөйлеу және қимыл-қозғалыс белсенділігін дамытады, белсенділікке тәрбиелейді. Балабақшада оқу іс-әрекетін ұйымдастыру практикасы маған музыкалық білім берудің өзекті мәселелерінің бірі - мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық ырғақ сезімінің дамымағандығын көруге көмектесті.

Балалардың ырғақ сезімін дамыту бойынша жұмыс барысында туындайтын сұрақтарға жауаптарды үнемі іздестіру мені зерттеушілердің әртүрлі әдістемелерімен және тәжірибелерімен танысуға итермеледі. Карл Орф, Эмиль Жак-Далькроз, Т.Тютюнникова, Н.А. Ветлугина, А.В. Кенеман, Б.М. Теплов сияқты.

Ғылыми әдебиеттерді, кәсіби мерзімді басылымдарды, жетекші музыкант-оқытушылардың тәжірибесін талдау, музыкалық білім беру сапасын арттыру мәселесін зерделеу музыкалық жаттығулар мен ойындар арқылы бағытталған оқыту арқылы ырғақты құрылымды меңгеру үдерісін жақсартуға және жеделдетуге болатынын көрсетті. .

Сондықтан менің қызметімнің жетекші бағыты: мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық және ырғақты қабілеттерін дамыту болды.

Жұмыстың мақсаты – музыкалық ойындар мен жаттығулар арқылы мектеп жасына дейінгі балаларда ырғақ сезімін қалыптастыру.

Мақсатты жүзеге асыру үшін мен бөлдім *тапсырмалар*:

- метроритмикалық қабылдаудың даму үдерісін зерттеу
- баланың музыкалық және ырғақты қабілеттерін дамытуды қамтамасыз ететін жағдайлар жасау.
- балаларды музыкадағы ырғақты мәнерлілікті сезінуге және оны қимылмен жеткізуге үйрету.
- музыкалық ойындарды қолдану барысында метроритмикалық дағдыларды, шығармашылық белсенділікті дамытатын жұмыс түрлері мен әдістерін жетілдіру.
- музыкалық дыбыстардың ырғақты байланыстарын музыкалық-сенсорлық қабылдауды дамыту;
- қозғалыс ырғағын музыка ырғағымен байланыстыра білу қабілетін дамыту;
- балалардың шуылдары мен музыкалық аспаптарында қарапайым ырғақты өрнектерді орындай білу қабілетін қалыптастыру;
- балалардың ырғақ сезімін дамытуға ықпал ететін музыкалық ойындар пакетін әзірлеу және оларды музыкалық іс-шаралар жүйесіне, жеке және өзіндік іс-әрекетке енгізу.
- балаларды музыка тыңдау барысында вокалды, пластикалық және аспаптық музыкалық-ырғақты импровизацияға баулу;
- музыкалық-ритмикалық іс-әрекетке қызығушылықты арттыру.

Ырғақ сезімін қалыптастыру мәселелерін шешудің жолдарын іздеуде әр түрлі бағдарламалардың ішінен мен И.Каплунова, И.Новоскольцева редакциялаған "Жарайды" бағдарламасын таңдадым.

Психологиялық жайлылық, интеграцияланған тәсіл, жүйелілік пен жүйелілік, балаларға жеке көзқарас және музыкалық образдардың қол жетімділігі, көрнекілік, тәрбиешілермен және серіктестіктермен қарым-қатынас принциптерін қолдана отырып, баланың музыкалық және ырғақты қабілеттерін қалыптастыру және дамыту бойынша жұмыс жүйесін құру. ата-аналар, оларды оқу-тәрбие үдерісіне тарту өз қызметінің кезеңдерін белгіледі:
1 кезең – дайындық.

Бұл кезеңде И.Новоскольцева, И.Каплунованың "Ладушки" бағдарламасына сәйкес жүргізілген алдын-ала педагогикалық бақылау жас ерекшеліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, барлық балалардың ырғақ сезімі жеткілікті деңгейде дамымағандығын көрсетті. . Балалардың негізгі бөлігі қарапайым ырғақты тапсырмаларды ғана орындады, ал кейбір балаларға тапсырмалар мүлдем түсініксіз болып көрінді. Мектеп жасына дейінгі балалардың музыканы қабылдауға белсенді есту зейіні болмайды, бұл ырғақ сезімін тәрбиелеу процесінде өте маңызды.

Жоғары деңгей - 13%

Балалар суреттің күрделі ырғақтарын дұрыс және ырғақты түрде шапалақтай алады, оларды музыкалық аспаптарда ойнай алады, ойындарға эмоционалды түрде қатыса алады. Олар ырғақты қимылдайды, музыка бөліктерінің өзгергенін сезеді, өз бетінше өнер көрсетуге деген ұмтылысын білдіреді, ойын композицияларында шығармашылық бастамашылық танытады, карта-

